

Brussel, 16 december 2025  
(OR. en)

16856/25

ENV 1396  
CLIMA 602  
COMPET 1362  
MI 1067  
IND 624  
AGRI 718  
FORETS 144

## RESULTAAT BESPREKINGEN

---

van: het secretariaat-generaal van de Raad  
aan: de delegaties

---

nr. vorig doc.: 16447/25

---

Betreft: Milieu in Europa 2030 – Bouwen aan een klimaatbestendiger en  
circulairder Europa  
- Conclusies van de Raad

---

De delegaties vinden in de [bijlage](#) de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad tijdens zijn 4146e zitting, van 16 december 2025, heeft goedgekeurd.

**Milieu in Europa 2030 – Bouwen aan een klimaatbestendiger en circulairder Europa****– Conclusies van de Raad –****DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,**

1. HERINNERT AAN het besluit over het achtste milieuactieprogramma (MAP)<sup>1</sup> en de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal<sup>2</sup>, de in artikel 7 van de Overeenkomst van Parijs bepaalde wereldwijde doelstelling inzake klimaatadaptatie<sup>3</sup>, en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN (met name SDG 12 en SDG 13)<sup>4</sup>.
2. BEVESTIGT de eerdere conclusies van de Raad, met name die van 17 juni 2024 over de tussentijdse evaluatie van het achtste MAP<sup>5</sup> en de daarin vervatte uitgebreide richtsnoeren ter bevordering van de doelstellingen van het programma. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten de in deze conclusies uiteengezette ambities waar te maken.
3. IS INGENOMEN MET het verslag “Europe’s Environment 2025” van het Europees Milieuagentschap<sup>6</sup> en met de monitoringverslagen van het agentschap over de vorderingen die zijn gemaakt bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het achtste MAP, die als basis moeten dienen voor jaarlijkse politieke dialogen op hoog niveau, en ONDERSTREEPT de rol van het agentschap bij het verstrekken van objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie ter onderbouwing van het milieu- en klimaatbeleid.
4. ERKENT dat er onvoldoende vooruitgang is geboekt bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het achtste MAP en dat de natuur en de biodiversiteit er niet goed aan toe zijn en een wezenlijke rol spelen als het gaat om klimaatbestendigheid en de circulaire economie.

---

<sup>1</sup> Besluit (EU) 2022/591 van het Europees Parlement en de Raad van 6 april 2022 betreffende een algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2030 (PB L 114 van 12.4.2022, blz. 22).

<sup>2</sup> Doc. 15051/19 + ADD 1.

<sup>3</sup> PB L 282/9 van 19.10.2016, blz. 4.

<sup>4</sup> [Duurzameontwikkelingsdoelstellingen: 17 doelstellingen om onze wereld te transformeren | Verenigde Naties](#).

<sup>5</sup> Doc. 11326/24 + COR 1.

<sup>6</sup> EER: Europe’s Environment 2025 ([link](#)).

5. **BETREURT** dat de Commissie geen wetgevingsvoorstel heeft ingediend om een bijlage toe te voegen aan het achtste MAP met maatregelen voor de periode na 2025 om de ontoereikende vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen van het achtste MAP aan te pakken. **HERHAALT** het verzoek aan de Commissie om op basis van artikel 5, lid 2, van het achtste MAP een wetgevingsvoorstel in te dienen om een bijlage toe te voegen aan het achtste MAP met maatregelen voor de periode na 2025 om de continuïteit en ambitie van het programma te handhaven.
6. **HERINNERT ERAAN** dat MAP's voor transparantie zorgen en een langetermijntoezegging zijn van alle relevante actoren over hoe een groene transitie op een economisch voordelige en sociaal rechtvaardige manier kan worden verwezenlijkt, en concrete maatregelen moeten bevatten om voorspelbaarheid en betrouwbaarheid te waarborgen.

## **I. ALGEMENE OPMERKINGEN**

7. **ERKENT** de onderlinge verbanden tussen klimaatbestendigheid, circulariteit en andere milieudoelstellingen, zoals de bescherming en het herstel van de biodiversiteit, bodem en ecosystemen, de waterkwaliteit en -kwantiteit en de preventie en bestrijding van verontreiniging.
8. **ONDERSTREEPT** dat het gezien de drievoudige planetaire crisis van klimaat-verandering, verontreiniging en biodiversiteits-verlies steeds dringender wordt om de maatregelen op het gebied van klimaatbestendigheid en de circulaire transitie aan te scherpen. Die maatregelen zullen bijdragen tot de algemene paraatheid en veiligheid van onze samenlevingen, de economie en het concurrentievermogen van Europa, innovatie stimuleren en tegelijkertijd burgers, bedrijven, infrastructuur en ecosystemen beschermen tegen bedreigingen zoals milieudegradatie, extreme weersomstandigheden, droogte, overstromingen, een stijgende zeespiegel, bosbranden, waterstress, hulpbronnenschaarste en negatieve gevolgen voor de volksgezondheid.
9. **BENADRUKT** dat maatregelen moeten zorgen voor een rechtvaardige transitie en rechtvaardige veerkracht, waarbij met name de kwetsbaarste groepen worden beschermd en niemand aan zijn lot wordt overgelaten.
10. **ONDERSTREEPT** dat moet worden gezorgd voor een doeltreffende bescherming van het milieu door de vastgestelde wetgeving volledig en doeltreffend uit te voeren.

11. ERKENT dat er aanzienlijke investeringen nodig zijn om de doelstellingen inzake klimaatbestendigheid en circulariteit te bevorderen en BENADRUKT dat het belangrijk is om te zorgen voor voldoende en toegankelijke financiering door zowel publieke als particuliere middelen, waaronder beschikbare EU-financiering, aan te trekken. BENADRUKT dat bij de beoordeling van de behoeften op het gebied van klimaatbestendigheid en circulariteits-initiatieven rekening moet worden gehouden met de niveaus van risicoblootstelling en de kosten van niet-handelen. ONDERSTREEPT dat de kosten en schade als gevolg van niet-handelen of onvoldoende handelen naar verwachting aanzienlijk hoger zullen zijn dan de kosten van doeltreffend handelen. BEKLEMT OONT dat de kosten van het niet uitvoeren van de EU-milieuwetgeving worden geraamd op 180 miljard EUR per jaar op basis van de huidige milieudoelstellingen, en oplopen tot 325 miljard EUR per jaar op basis van de milieudoelstellingen die in de nabije toekomst van toepassing zullen zijn<sup>7</sup>. NEEMT ER NOTA VAN dat de investeringskloof voor de circulaire economie in de EU naar schatting 27 miljard EUR per jaar bedraagt<sup>8</sup>. BENADRUKT voorts dat extreme weers- en klimatologische omstandigheden de afgelopen 40 jaar ongeveer 822 miljard EUR schade aan activa in de EU hebben veroorzaakt, dat 25 % van deze kosten de afgelopen vier jaar zijn gemaakt<sup>9</sup>, en dat ze naar verwachting zullen blijven toenemen.
12. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om de uitdagingen in verband met klimaatbestendigheid en circulariteit verder aan te pakken, onder meer door middel van de komende voorstellen voor wetgeving op het gebied van circulaire economie en een geïntegreerd kader voor klimaatbestendigheid, en tegelijkertijd te zorgen voor samenhang met andere belangrijke EU-initiatieven zoals de strategie voor een paraatheidsunie en de strategie voor waterweerbaarheid.

---

<sup>7</sup> Europese Commissie: Update of the costs of not implementing EU environmental law ([link](#)).

<sup>8</sup> Europese Commissie: Evaluatie van de uitvoering van het milieubeleid 2025 ([link](#)).

<sup>9</sup> Europees Milieuagentschap: Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe ([link](#)).

13. BENADRUKT de overkoepelende beginselen van subsidiariteit en evenredigheid en het belang van de eerbiediging van bestaande nationale systemen, specifieke kenmerken en beste praktijken. BENADRUKT dat het belangrijk is om onnodige administratieve lasten voor bevoegde autoriteiten en bedrijven te vermijden, aangezien dit een belangrijke factor is bij het stimuleren van het concurrentievermogen. ONDERSTREEPT dat vereenvoudiging het niveau van gezondheid, klimaatbestendigheid en milieubescherming niet mag belemmeren of verlagen, de beginselen van betere regelgeving moet volgen en moet zorgen voor juridische stabiliteit en voorspelbaarheid op lange termijn voor het bedrijfsleven en de samenleving.
14. ONDERSTREEPT dat bij maatregelen rekening moet worden gehouden met de verschillende geografische, klimatologische, economische en sociale omstandigheden in de lidstaten en regio's, met inbegrip van de ultraperifere gebieden, de kleine eilandlidstaten en het noordpoolgebied.
15. ONDERSTREEPT dat het versterken van de klimaatbestendigheid van natuurlijke systemen van essentieel belang is voor de ondersteuning van de natuurlijke vermindering van broeikasgasemissies op lange termijn.
16. BENADRUKT dat primaire en secundaire biomassa de basis vormen voor een circulaire bio-economie en een belangrijke bijdrage leveren aan een welvarende Europese samenleving en IS derhalve INGENOMEN MET de presentatie van de strategie voor de bio-economie van de Commissie als middel voor het in stand houden van een duurzaam en circulair gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van landbouw- en bosbouwmaterialen en energie in alle lidstaten.
17. SPREEKT ZIJN ERNSTIGE BEZORGDHEID UIT OVER de grootschalige milieu-degradatie, verontreiniging en uitputting van hulpbronnen als gevolg van de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die heeft geleid tot ernstige en langdurige schade aan ecosystemen, infrastructuur en gemeenschappen. BENADRUKT dat een dergelijke vernietiging de inspanningen om te bouwen aan een circulair en klimaatbestendig Europa ondermijnt en tegelijkertijd de kwetsbaarheid voor verontreiniging, biodiversiteitsverlies en klimaatverandering vergroot.

## II. KLIMAATBESTENDIGHEID

18. STELT MET BEZORGDEHEID VAST dat veel van de in het Europees klimaatrisico-beoordelingsverslag (EUCRA-verslag) van het Europees Milieuagentschap vastgelegde risico's kritieke niveaus hebben bereikt en catastrofaal kunnen worden als er niet snel en doortastend wordt opgetreden.
19. BEKLEMT OONT dat klimaatbestendigheid van fundamenteel belang is voor de veiligheid, de welvaart en het concurrentievermogen van de Unie. BENADRUKT dat er transformatieve veranderingen nodig zijn om de Unie en de lidstaten beter voor te bereiden en veerkrachtiger te maken.
20. ONDERSTREEPT het strategische belang van klimaatbestendigheid als fundamentele pijler voor het beschermen van de volksgezondheid en het welzijn, de sociale cohesie en het behoud van het natuurlijk erfgoed op lange termijn. ERKENT het belang van sociale dimensies voor het vormgeven van toekomstige beleidsmaatregelen in verband met klimaatbestendigheid.
21. ONDERKENT dat klimaatrisico's tussen de lidstaten en binnen regio's aanzienlijk verschillen. ONDERSTREEPT dat er flexibiliteit nodig is om ervoor te zorgen dat maatregelen op passende wijze worden gericht op de belangrijkste risico's en de kwetsbaarste groepen en sectoren. BENADRUKT in dit verband dat het belangrijk is om tegemoet te komen aan de specifieke adaptatiebehoeften van de lidstaten en de regio's die onevenredig zwaar door klimaatgevaaren worden getroffen, en ROEPT OP TOT nauwere samenwerking op het gebied van preventie, paraatheid en responscapaciteit op het niveau van de Unie.
22. ONDERSTREEPT het belang van grensoverschrijdende samenwerking, met inbegrip van goed functionerende grensoverschrijdende systemen voor vroegtijdige waarschuwing, om grensoverschrijdende klimaatrisico's aan te pakken, en het belang van samenwerking op EU-niveau om gedeelde grensoverschrijdende, sectoroverschrijdende en cascaderisico's aan te pakken.

### *Concurrentievermogen en innovatiemogelijkheden*

23. BENADRUKT de economische kansen, niet in de laatste plaats voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), die voortvloeien uit de noodzaak om innovatieve technologieën, producten en diensten op het gebied van klimaatbestendigheid verder te ontwikkelen en de toepassing ervan te verbeteren, onder meer om leiderschap op de wereldmarkt veilig te stellen.

24. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten om onderzoek en innovatie te bevorderen en zo bij te dragen tot oplossingen die samen de klimaatbestendigheid, het herstel van ecosystemen, de vermindering van verontreiniging, de vermindering van het risico op rampen en het concurrentievermogen ten goede komen en BENADRUKT dat de kennis over kosten, baten, zakelijke kansen en de integratie van sociale rechtvaardigheid in oplossingen voor klimaatbestendigheid moet worden verbeterd.

#### *Klimaatbestendigheid door ontwerp*

25. ROEPT OP TOT de proactieve integratie van klimaatbestendigheid in alle relevante wetgeving en beleidsmaatregelen, sectoren en bestuursniveaus, rekening houdend met bestaande wetgeving, initiatieven en plannen.
26. MERKT OP dat het koppelen van klimaatbestendigheid door ontwerp aan de eerste planningsfase, budgettering en infrastructuur tal van voordelen oplevert en duurzame investeringsmogelijkheden verbetert.
27. ERKENT de noodzaak van sectoroverschrijdende samenwerking, waarbij alle relevante belanghebbenden worden betrokken bij het ontwerp en de uitvoering van beleid om klimaatbestendigheid op te bouwen. ONDERSTREEPT het belang van een sectorspecifieke aanpak van klimaatbestendigheid om te zorgen voor een gerichte verantwoordelijkheid voor risicobeoordelingen en NEEMT ER NOTA VAN dat een duidelijk sectoraal risicoeigenaarschap van cruciaal belang is voor de verantwoordingsplicht en gerichte reacties op de unieke kwetsbaarheden en behoeften van elke sector. BENADRUKT dat sectoroverschrijdend optreden, waaronder coördinatie en samenwerking tussen alle relevante belanghebbenden en bestuursniveaus, van fundamenteel belang zijn voor het verkleinen van het risico op slechte adaptatie en het tot stand brengen van zoveel mogelijk synergie.
28. ONDERSTREEPT het belang van gezonde ecosystemen, biodiversiteit en opschaling van op de natuur gebaseerde oplossingen als kosteneffectieve middelen voor klimaatbestendigheid, zodat deze oplossingen systematisch worden gebruikt wanneer dat nodig is.

## *Rechtskader*

29. IS INGENOMEN MET de plannen van de Commissie om een rechtskader ter ondersteuning van maatregelen inzake klimaatbestendigheid op EU-niveau en op verschillende bestuursniveaus in de lidstaten te ontwikkelen door de waarde te beoordelen van onder andere gemeenschappelijke definities, doelstellingen, streefcijfers, gemeenschappelijke temperatuurreferentiescenario's of -trajecten voor besluiten inzake klimaatbestendigheid, methoden voor klimaatrisicobeoordelingen, de verduidelijking van risico-eigenaarschap, toolboxes en leerkaders. ONDERSTREEPT de overkoepelende beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, rekening houdend met de lokale specifieke kenmerken en context en BENADRUKT dat grensoverschrijdende klimaatrisico's en systemische bedreigingen voor het concurrentievermogen, de veiligheid en de welvaart van de EU als geheel moeten worden beoordeeld en beheerd.
30. ERKENT dat het belangrijk is om de monitoring en evaluatie van de inspanningen op het gebied van klimaatbestendigheid op het niveau van de EU en de lidstaten te versterken om de doeltreffende uitvoering van adaptatiemaatregelen beter te ondersteunen, en BENADRUKT dat moet worden nagegaan welke mogelijkheden er zijn om de bestaande rapportagevereisten te stroomlijnen, te verbeteren en te vereenvoudigen, en zo de transparantie en doeltreffendheid ervan te vergroten.

## *Financiering en verzekeringen*

31. ONDERSTREEPT dat voldoende financiering van cruciaal belang blijft voor maatregelen op het gebied van klimaatbestendigheid. ERKENT dat zowel particuliere als publieke financiering nodig is om de nodige financiering en investeringen voor de opbouw van klimaatbestendigheid te mobiliseren.
32. BENADRUKT het belang van de beschikbare financieringsinstrumenten en -programma's van de EU voor het vergemakkelijken van de uitvoering en financiering van maatregelen inzake klimaatbestendigheid op nationaal, regionaal en lokaal niveau.
33. BENADRUKT dat het belangrijk is om te zorgen voor toegankelijke en betaalbare verzekeringen om de resterende risico's aan te pakken.

### *Digitale instrumenten en empowerment van burgers*

34. ONDERSTREEPT dat informatie over klimaatbestendigheid gemakkelijk te begrijpen en toegankelijk moet zijn. MOEDIGT een betere verzameling en een beter gebruik van gegevens AAN om de uitwisseling van informatie en de samenwerking tussen de lidstaten te vergemakkelijken. ONDERSTREEPT de rol van digitale instrumenten bij het vergemakkelijken van de toegang tot informatie en het verspreiden van informatie en BENADRUKT dat nieuwe of verbeterde digitale instrumenten gebaseerd moeten zijn op de behoeften van de eindgebruikers.
35. ERKENT voorts dat digitalisering een grote impact kan hebben op het verminderen van de administratieve lasten en tegelijkertijd de kwaliteit van de gegevens kan verbeteren, bijvoorbeeld door verbeterde registers en passende rapportageverplichtingen.
36. ONDERSTEUNT publieke participatie en het mogelijk maken van empirisch onderbouwde besluitvorming voor burgers, bedrijven en beleidsmakers als essentiële elementen voor het bevorderen van rechtvaardigheid, inclusiviteit en sociale cohesie met het oog op klimaatbestendigheid.

### *Lokaal en regionaal bestuur*

37. ERKENT het belang van een overheidsbrede sectoroverschrijdende aanpak waarbij actoren op lokaal en regionaal niveau worden betrokken bij het opbouwen van klimaatbestendigheid, BENADRUKT dat toekomstige beleidsmaatregelen lokale en regionale capaciteiten en maatregelen moeten ondersteunen en BEKLEMT OONT dat het verbeteren van instrumenten en capaciteitsopbouw voor regionale en lokale actoren van essentieel belang is, onder meer door de bij de EU-missie voor aanpassing aan de klimaatverandering opgedane ervaringen te benutten en door de lidstaten te ondersteunen bij het afstemmen van strategieën voor klimaatbestendigheid op de lokale omstandigheden en de vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden aan te moedigen om inclusieve en regionaal aangepaste oplossingen te waarborgen, teneinde een doeltreffende uitvoering te garanderen.

### III. CIRCULAIRE ECONOMIE

38. MERKT OP dat in de “Global Resources Outlook 2024” van het International Resource Panel wordt geconcludeerd dat de circulaire economie een belangrijke rol kan spelen bij het aanpakken van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies, en onderstreept de rol van een grotere hulpbronnefficiëntie en een kleinere vraag naar grondstoffen.
39. BEVESTIGT dat er behoefte is aan een alomvattend, efficiënt en doeltreffend rechtskader voor de circulaire economie om systemische veranderingen in de richting van de langetermijndoelstellingen van de EU tot stand te brengen en te versnellen, en te zorgen voor de nodige faciliterende voorwaarden van het achtste MAP, alsook om te zorgen voor de nodige stimulansen voor de circulaire transitie.
40. WIJST NOGMAALS OP het belang van een snelle uitvoering van de vastgestelde wetgeving en de ontwikkeling van de komende secundaire wetgeving.
41. HERHAALT dat er behoefte is aan een geïntegreerde langetermijnvisie van de EU voor de overgang naar een circulaire economie en duurzaam gebruik van hulpbronnen en ONDERSTREEPT dat prioriteit moet worden gegeven aan de hoogste lagen van de afvalhiërarchie.
42. IS INGENOMEN MET het voornemen van de Commissie om wetgeving op het gebied van circulaire economie voor te stellen om de overgang naar een circulaire economie mogelijk te maken, het concurrentievermogen, de economische veiligheid, hoogwaardige groene banen, veerkracht en strategische autonomie te stimuleren en de milieu- en klimaatdoelstellingen van het achtste MAP te ondersteunen, en tegelijkertijd te zorgen voor synergie en afstemming op de doelstellingen van het industriebeleid van de EU.
43. VERZOEKT de Commissie om op basis van een uitgebreide effectbeoordeling belemmeringen en knelpunten via bestaande wetgeving op passende wijze aan te pakken om de circulaire transitie te versnellen, te zorgen voor voorspelbaarheid, beleidscoherentie, vereenvoudiging en doeltreffende uitvoering, en tegelijkertijd een hoog niveau van gezondheids- en milieubescherming te waarborgen.
44. ROEPT de Commissie OP zich te blijven richten op alle belangrijke sectoren met grote milieueffecten, een grote strategische relevantie en een groot potentieel voor circulaire oplossingen, zoals vastgelegd in de zesde prioritaire doelstelling van het achtste MAP.

45. ONDERSTREEPT het potentieel van digitalisering en harmonisatie van gegevens als instrumenten voor beter beheer en vereenvoudiging.
46. BENADRUKT het belang van het opstellen van geharmoniseerde definities, methoden en indicatoren op EU-niveau die betrekking hebben op elk niveau van de afvalhiërarchie, en de prioriteitsvolgorde waarborgen van preventie tot voorbereiding voor hergebruik, recycling, andere nuttige toepassingen en verwijdering van afval, om coherente monitoring, voortgangsevaluatie en effectbeoordelingen mogelijk te maken.
47. STEUNT de niet-aflatende werkzaamheden van de Commissie op het gebied van de harmonisatie en digitalisering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en het onderzoek naar de verdere toepassing ervan, rekening houdend met de nationale specifieke kenmerken en context. BENADRUKT dat verkoop op afstand en onlineplatforms moeten worden gereguleerd en dat passende handhavingsinstrumenten moeten worden gewaarborgd om ervoor te zorgen dat alle marktdeelnemers, binnen de EU en uit derde landen, voldoen aan de vereisten inzake productveiligheid en de juridische nalevingsvoorschriften, met inbegrip van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en consumenten- en milieubescherming, onder meer met betrekking tot zowel de invoer als de uitvoer van producten, gebruikte goederen en afval, teneinde een gelijk speelveld te waarborgen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de EU aan haar internationale verplichtingen voldoet.

*Een eengemaakte markt voor secundaire grondstoffen tot stand brengen*

48. BENADRUKT het belang van een goed functionerende eengemaakte markt voor secundaire grondstoffen als voorwaarde voor het verminderen van de grondstoffenwinning en het verbeteren van recycling, de circulariteit en de voorzieningszekerheid, met name voor secundaire kritieke mineralen uit hoofde van de verordening kritieke grondstoffen, ONDERSTREEPT in dat verband dat er meer inspanningen moeten worden geleverd om de kwantiteit en kwaliteit van gerecyclede grondstoffen te waarborgen en VERZOEKT de Commissie duidelijke tekortkomingen en versnippering van de markt aan te pakken en het vrije verkeer van circulaire producten en secundaire grondstoffen te verbeteren.
49. ERKENT dat circulaire bedrijven en de markt voor secundaire grondstoffen vaak niet kunnen concurreren met de invoer van goedkopere primaire grondstoffen. MOEDIGT de Commissie AAN om te werken aan een eerlijke, concurrerende markt voor secundaire grondstoffen met vraag naar gerecyclede materialen uit de EU, en mogelijke prijsstellings- en stimuleringsmechanismen te onderzoeken om een gelijk speelveld tussen circulaire en lineaire bedrijfsmodellen tot stand te brengen en ervoor te zorgen dat materialen die uit afval worden geproduceerd, worden ingezameld en buiten de Europese Unie worden verwerkt, voldoen aan milieu- en gezondheidsnormen die gelijkwaardig zijn aan die van de EU.
50. PLEIT ERVOOR systematisch te zorgen voor een eerlijk en gelijk speelveld voor gerecyclede materialen uit derde landen, met name wanneer wordt bijgedragen aan Europese regelgevingsdoelstellingen voor de verwerking van gerecyclede materialen, met inachtneming van internationale toezeggingen, en ROEPT de Commissie OP dumpingpraktijken te bestrijden.
51. VERZOEKT de Commissie de meerwaarde van de EU te vergroten door eindeafvalcriteria en geactualiseerde afvalcodes verder te harmoniseren en ontwikkelen, teneinde een consistentere uitvoering te waarborgen, illegale overbrengingen van afvalstoffen tegen te gaan en de eengemaakte markt voor secundaire grondstoffen te faciliteren, alsook de knelpunten weg te nemen die het opnemen van gerecyclede en hergebruikte materialen in de economische stromen belemmeren.

52. ERKENT dat maatregelen voor secundaire grondstoffen aan de vraag- en aanbodzijde verder moeten worden aangemoedigd, bijvoorbeeld door de vereisten inzake gescheiden afvalinzameling en gerecyclede inhoud, positieve marktgebaseerde stimulansen en kwaliteitsnormen voor secundaire grondstoffen te verbeteren en uit te breiden.
53. HERINNERT AAN de belangrijke rol van innovatie in alle fasen van de recycling-waardeketen, ook in de ontwerpfase, bij de productie van gerecyclede Europese grondstoffen die tegen redelijke kosten kunnen voldoen aan de behoeften van Europese fabrikanten op het gebied van kwantiteit en kwaliteit. ROEPT de Europese Commissie in dit verband OP om van de circulaire economie een prioriteit te maken in haar steunprogramma's.
54. BENADRUKT dat moet worden gezorgd voor een gelijk speelveld en doeltreffend markttoezicht om het Europese concurrentievermogen op een eerlijke en circulaire eengemaakte markt in stand te houden.
55. BENADRUKT dat dubbelzinnige en inconsistente raakvlakken tussen wetgeving inzake afval, producten en chemische stoffen moeten worden aangepakt en dat het belangrijk is om niet-toxische materiaalcycli tot stand te brengen door schadelijke stoffen snel uit te faseren om de toegang tot en het vertrouwen in duurzame en hoogwaardige gerecyclede materialen te ondersteunen. VERZOEKT de Commissie om de strategie voor duurzame chemische stoffen volledig uit te voeren, met bijzondere aandacht voor de herziening en modernisering van de Reach-verordening. ONDERSTREEPT dat harmonisatie en richtsnoeren voor de toepassing van wetgeving inzake producten en chemische stoffen nodig zijn en ervoor moeten zorgen dat secundaire grondstoffen veilig kunnen worden gebruikt en aan de EU-wetgeving voldoen. BENADRUKT voorts dat het belangrijk is om te zorgen voor een rechtskader dat de chemische industrie in staat stelt vaart te zetten achter de inspanningen om de verschillende technische en economische beperkingen voor de ontwikkeling van de hulpbronnenefficiëntste en duurzaamste chemische recycling weg te nemen.

56. ONDERSTREEPT dat het belangrijk is om een duurzaam gebruik van hulpbronnen mogelijk te maken, aangezien dit klimaat- en milieudoelstellingen ondersteunt, economische groei en het concurrentievermogen stimuleert, de grondstoffenvoorziening veiligstelt, de veerkracht van de toeleveringsketen versterkt en innovatie in technologieën en bedrijfsmodellen bevordert, onder meer door middel van fiscale maatregelen.
57. ERKENT dat het volledige potentieel van afvalvermindering en de preventie van grondstoffenwinning moet worden benut door middel van verdere stimulansen om de duurzaamheid, reparerbaarheid en het hergebruik van producten te verbeteren, servitiseren en het faciliteren en stimuleren van circulaire bedrijfsmodellen en MOEDIGT de Commissie AAN dit te waarborgen als onderdeel van de wetgeving op het gebied van circulaire economie.
58. ONDERSTREEPT het belang van de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten (Ecodesign for Sustainable Products Regulation – ESPR) en DRINGT ER bij de Commissie OP AAN de tijdige uitvoering en, waar mogelijk, de bespoediging van het ESPR-werkplan en de tijdige invoering van het digitale productpaspoort van de EU volledig te blijven steunen.
59. VERZOEKT de Commissie ontwerpvereisten voor elektrische en elektronische apparatuur vast te stellen die betrekking hebben op de volledige levenscyclus van producten, met name wat betreft reparerbaarheid, hergebruik, upgrades en recyclebaarheid, en duidelijke normen vast te stellen voor de inzameling, nuttige toepassing en verwerking van onderdelen en materialen, met name kritieke grondstoffen.
60. ONDERSTREEPT het aanzienlijke potentieel van overheidsopdrachten als motor voor de circulaire economie, en de noodzaak om verdere maatregelen te nemen ter bevordering van groene overheidsopdrachten die het gebruik van in de EU vervaardigde producten en diensten aanmoedigen, met behoud van een gelijk speelveld, prioriteit geven aan duurzaamheid, reparerbaarheid, hergebruik en hulpbronnenefficiëntie, en de aankoop van tweedehands, opgeknapte en geherproduceerde producten en producten als dienst mogelijk maken, waardoor circulaire bedrijfsmodellen worden ondersteund en vraag naar duurzame producten en diensten in de Unie wordt gecreëerd.
61. BENADRUKT het belang van instrumenten op EU-niveau zoals de EU-milieukeur en het EMAS om betere producten op de EU-markt te waarborgen.

62. BENADRUKT de belangrijke rol van consumenten en de noodzaak van betrouwbare informatie en bewustmaking om consumenten mondiger te maken, onder meer om misleidende praktijken zoals groenwassen te voorkomen. MOEDIGT de Commissie AAN om verplichte informatievereisten vast te stellen voor productgroepen met een grote impact, met inbegrip van etiketten, in het kader van de verordening inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten. VERZOEKT de economische actoren de door de Commissie vastgestelde milieuvoetafdrukmethoden toe te passen ter ondersteuning van milieukeuretiketteringssystemen die compatibel zijn en de milieueffecten van producten weerspiegelen. VERZOEKT de Commissie in dit verband te zorgen voor transparantie bij het beheer van de ontwikkeling en validatie van deze methoden. ONDERSTREEPT in dit verband het belang van bewustmakingscampagnes op EU- en lidstaatniveau om circulaire consumentenkeuzes te faciliteren.
63. STEUNT infrastructuurinnovatie op het gebied van inzameling, sorteermethoden, hergebruik, voorbereiding voor hergebruik en recyclingtechnologieën om de circulaire economie te bevorderen en BENADRUKT dat het belangrijk is op verschillende manieren gerichte steun te verlenen aan kmo's, met name aan kmo's die actief zijn in de sectoren reparatie, hergebruik, verhuur en delen.

#### *Internationaal optreden*

64. STEUNT de voortdurende onderhandelingen en outreach om een ambitieuze en doeltreffende internationale juridisch bindende overeenkomst tot stand te brengen om een einde te maken aan verontreiniging door kunststoffen, ook in het mariene milieu, op basis van een alomvattende aanpak die betrekking heeft op de volledige levenscyclus van kunststoffen.